

Vén Chelo Suárez, tal como acostuma, torrencial na palabra, desbordada na imaxinación, atinada na creación de mundos, a nos mergullar nun soño ou pesadelo baixo o título de *A neve e o lume*.

Desde *The Castle of Otranto*, o lugar privilexiado dos medos, e aínda do terror, ten paredes vetustas, ventás á noite, sons estarrecedores. Así a Gran Mansión e o seu soto onde Negraneve (repárese no oxímoro do nome) chega á vida ou ao tempo que, se cadra, nin iso é. Mais os sons, que tamén os hai, adoitan ser outros.

Vén Chelo Suárez guiada por Alejandra Pizarnik cuxos versos son a epígrafe de cada capítulo, con ecos do mundo de Erzébet (Elisabeth ou Elizabeth) Báthory, a condesa sanguenta, aquela que fixera do sadismo máis brutal o seu emblema até se converter en paradigma da crueldade sen límites ao servizo do pracer sexual. Mais aquí non hai outra tortura que o alento axeado do misterio, o rostro da morte cando esta é violada, os poderes do Maligno desencadeados como a tormenta perfecta. O perigo axexa, docísimo, tras a porta. Traspasala é chegar ao mundo dos mortos viventes, aboiar para sempre entre o ser e o non ser.

Vén, sen pudores nin eufemismos, porén delicada, cunha historia imposíbel, mais verdadeira por coherente, co seu sentido alén da realidade.

Porque, a que tes nas mans, lector ou lectora afortunado na túa escolla, é unha novela gótica que, se gustas deste xénero, non te ha decepcionar.

Seguramente o máis difícil, e tamén o fundamental nunha novela destas características, é a creación dunha atmosfera mesta de sombras e misterio. A isto serve a localización á que xa me referín, mais que non remata nas paredes da casa e os cuartos clausurados, senón que os atravesa e nos leva a un bosque sombrío poboado pola néboa ou á cripta funeraria onde se desencadeara –ou desencadeará– o maleficio.

Non falta o malvado atractivo, quizais o primeiro en menor medida que o segundo, porque á fin se move pola necesidade de zugar vida e isto faino amorosamente e, a diferenza do clásico Drácula, dun xeito incruento. Nin

falta, en consecuencia, a inocente doncela a quen el persegue. Cúmrese así co ingrediente do amor, imprescindible nos relatos deste xénero. O heroe que loita por salvara non é, neste caso, o clásico nobre que, vencido o monstro, acabará casando coa protagonista. Son os pais, a Cociñeira e o Leñador, os que intentarán deter as forzas do mal.

Os obxectos máxicos, aquí un paxaro de papel e un estraño libro, son tamén característicos das novelas góticas.

Porén, hai perspectivas novas –algunhas xa sinaladas– no relato.

Non penso que me deixe levar polas miñas filias se destaco a ollada feminista que a autora verte na rapaza, Negraneve para a Xente de Arriba, Flor de Lume para os pais. É unha rapaza curiosa que quere explorar o mundo en por si, a se afastar dos dogmas que lle transmiten. Será esa mesma curiosidade a que a lance ao abismo, mais tamén a que a converta en heroína, a que produza que a súa vida mereza ser contada.

Perfecto o manexo dos tempos, a confluencia suxerida de diferentes épocas nuns mesmos sucesos, a mestura de realidade e soño, de alucinacións e mais de encontros no mundo tanxíbel.

Sorprendente o ton poético, as fermosas imaxes coas que a autora nos fai percibir beleza no que de seu causaríase espanto.

E, por último, cómpre destacar a polisemia do texto. Tal como o conto da Carapuchiña Vermella, en *A neve e o lume*, hai unha segunda lectura, unha mensaxe cifrada nas palabras da nai a previr a filla dos perigos que axexan ás rapaciñas cando se achegan á idade núbil. Non por casualidade será a chamada do erotismo, o espertar da paixón amorosa, o que a arrastrará a un final non desexábel.

Mais non hai didactismo nin mensaxes moralizantes por parte da voz narradora. Non hai sentenza ou corolario. Hai, intúese, como na versión da Carapuchiña dos irmáns Grimm, unha segunda oportunidade. A historia talvez volva empezar ou non teña acontecido aínda.

Porque estamos diante dun relato circular, ou quizais dun remuíño que nos arrastrará até onde a nosa propia capacidade de soñar llo permita. Cómpre, xa que logo, non opoñer resistencia para facermos posíbel a viaxe, esa nosa propia aventura lectora entre o lume e a neve.

Marica Campo